

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

Disputatio XXXII. De voluntate Angeli.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73455](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73455)

S. D. Noster enim intellectus componit, ac dividit, non ideo præcisè, quia utitur diversis speciebus ad cognitionem subjecti & prædicati; sed quia apprehendit uno extremo, non statim videt convenientiam, aut repugnantiam cum alio extremo, ideoque est ipsi necessaria conferentia unius extremi cum altero, ut visâ utriusque convenientiâ vel disconvenientiâ possit unum cum altero vel componere affirmando, vel ab altero dividere negando: sed de perfectione Angelici intellectus est, ut sicuti species ipsius repræsentant in principiis conclusiones, ita in uno extremo cognito videatur habitudinem, aut repugnantiam cum omni

alio extremo, adeoque intellectus ipsius nec componit nec dividit.

Neque dicas. Si cognitio, quâ Angelus simul cognoscit objectum naturale & supernaturale, non esset composita: esset simul naturalis & supernaturalis: sed hoc est inconueniens: ergo.

Respondeo negando sequelam. Et dico, si objectum, quod per se primò attingitur, sit supernaturale, etiam cognitionem fore supernaturalem, quantumvis objectum, quod secundariò attingitur, sit naturale, sin' objectum, quod per se primò attingitur, sit naturale, cognitio quoque erit naturalis.

DISPUTATIO XXXII.

DE

Voluntate Angeli.

Cognitionem appetitus, intellectum voluntas sequitur: Unde S. D. q. 59. & 60. disputat an, & quomodo in Angelis voluntas datur, ubi prætermisiss, quæ ex Tract. de anima constare possunt, ea solum determinabimus, quæ ad necessariam, vel liberam Angeli dilectionem pertinent.

ARTICULUS Unicus.

Quenam objecta Angelus liberè & necessariò amet?

SUMMARIUM.

1. Angelus necessariò amat seipsum quoad specificationem.
2. Et quoad exercitium.
3. Nec minùs necessitatè ad amandum DEUM ut Authorem naturæ.
4. Et quidem plùs, quàm seipsum.
5. Unde demones DEUM tantùm averfantur ut Judicem.
6. Nec sunt naturaliter, sed moraliter à DEO averfi.
7. Alios Angelos diligunt necessariò quoad specificationem, ut sunt unum in natura.

naturalia, nisi etiam amet & velit illa, à quibus per se dependent; sed per se dependent à DEO, ut Authore naturæ: ergo quàm necessariò seipsum diligit, & vult sibi ipsi efficaciter bona naturalia, tam necessariò diligit DEUM ut Authorem naturæ.

Ratio secundæ partis est: Inclinatio & dilectio, quâ Angelus se, DEUMque prosequitur, debet esse recta, utpote à DEO ipso insita: sed recta & ordinata dilectio petit, ut plùs ametur DEUS tanquam bonum totius, quàm Angelus tanquam bonum partis: ergo.

Neque opponas primò. Quòd demones, DEUM odio habeant. Ex quo non videntur posse simul ipsum naturali dilectione prosequi. Secundo, quòd ab ipso sint averfi per peccatum, tam ut ultimo fine naturali, quàm supernaturali: non ergo per dilectionem naturalem possunt in ipsum esse conversi.

Nam Respondeo ad 1. demones sub divinatione DEUM diligere & averfari. Digunt ut Authorem & conservatorem sui esse; averfantur quatenus Judicem & Authorem suppliciorum.

Ad 2. Respondeo. Demones per peccatum sunt à DEO averfi naturaliter, nego, moraliter, concedo. Ex mala nempe circumstantiâ, quòd dilectionem DEI ut ultimi finis naturalis, non subordinant dilectioni ipsius, ut ultimi finis supernaturalis.

CONCLUSIO III. Unus Angelus alius Angelos, quatenus secum in natura conveniunt, diligit necessariò quoad specificationem, non quoad exercitium. S. D. hic a. 4. Ratio primæ partis est. Quòd Angelus alterum odisse non potest,

1. CONCLUSIO I. Angelus necessitatè ad amorem sui tam quoad (1.) specificationem, quàm (2.) quoad exercitium. Ratio primæ partis est: quòd voluntas est tantùm boni; bonum verò dicitur, quòd est supposito conveniens; ergo Angelus non potest velle, nisi quòd sibi conveniens: sed velle sibi bonum, est se amare: ergo.

2. Ratio secundæ partis est primò. Voluntas sequitur cognitionem; sed Angelus semper est in actuali cognitione sui ipsius, tanquam objecti summè proportionati: ergo etiam semper est in actu amandi seipsum.

Secundò. Si Angelus posset liberè cessare à dilectione sui ipsius, deberet ipsi in actuali sui dilectione apparere aliquod tædium, aut difficultas: sed nulla potest apparere: ergo.

3. CONCLUSIO II. Angelus pariformiter necessitatè (1.) ad DEUM ut Authorem naturæ diligendum (2.) & quidem plùs, quàm seipsum. S. D. a. 5.

Ratio primæ partis est: Angelus non potest efficaciter sibi velle proprium esse, aliâque bona

est, quatenus est unum cum ipso, sed quatenus in prædicatis genericis convenit, est unum cum ipso: ergo. Dixi: quatenus in natura convenit, nil enim impedit, quin simul bonus malum, & malus bonum odio habeat, quate-

nus differt in bonis naturæ superadditis. Ratio secundæ partis est, quod amor sequitur cognitionem: ergo sicuti unus Angelus non necessariò de altero semper cogitat; (uti nec de aliis creaturis) ita & illum non semper actu diligit.

DISPUTATIO XXXIII.

DE

Gratia & merito Angelorum.

Consideravimus Angelos secundum suæ naturæ statum ac conditionem, nunc cum S. D. in q. 62. eosdem contemplamur secundum perfectionem gratiæ & gloriæ, naturæ superadditam, de qua quaeritur primò. Fuerintne Angeli creati in gloria? Secundò, an saltem in gratia? Tertio, An ad gloriam veluti viatores tendendo seu merendo, & quantà temporis duratione pervenerint? Unde fit

ARTICULUS I.

An Angeli fuerint in sua creatione beati?

SUMMARIUM.

1. Divisio beatitudinis in naturalem & supernaturalem, simpliciter & secundum quid.
2. Angeli sunt creati in naturali beatitudine.
3. Non in supernaturali.
4. Auctoritates in contrarium.
5. Locus Ezechielis exponitur.
6. Quo sensu D. Augustinus neget Angelos bonos fuisse peregrinos à Domino?
7. Quomodo omnes Angeli fuerint participes lucis?
8. Non sequitur daemones esse beatos beatitudine naturali.

§. I.

Adstruitur beatitudo naturalis, non supernaturalis.

1. PRænotandum, duplicem esse beatitudinem, naturalem, & supernaturalem. Naturalis est ultima perfectio, ad quam natura Angelica potest per vires naturæ pervenire, seu perfectissima operatio circa optimum objectum, quæ est naturalis abstractiva cognitio, & dilectio DEI tanquam Authoris naturalis. Supernaturalis consistit in perfectissima operatione supernaturali, quam esse beatificam & claram DEI visionem dicemus in prima secundæ. Ceterum beatitudo vel est simpliciter & perfectè, vel est imperfectè talis, & secundum quid. Perfectè & simpliciter talis est, quæ se solâ explet rationalem appetitum, estque simpliciter inamissibilis: imperfectè talis, & secundum quid, se solâ non explet appetitum rationalem, & simpliciter amitti potest.

CONCLUSIO. Angeli in primo sua creationis instanti fuerunt beati (1.) beatitudine naturali (2.) non supernaturali. Et ratio primi est: Angelus in primo suæ creationis instanti habuit perfectissimam non minus cognitionem, quàm dilectionem naturalem DEI ut Authoris naturæ: ergo habuit perfectissimam operationem intra limi-

R. P. Mezger, Theol. Schol. Tom. I.

tes naturæ circa optimum objectum sui appetitûs satiativum: sed hæc est beatitudo naturalis: ergo.

Ratio secundi est: quia vel habuissent beatificam visionem (in qua illa beatitudo consistit) transeunter, vel permanenter: non transeunter; nam visionem pro primo & unico instanti Angelis fuisse communicatam, moxque iterum subtractam, in eum finem, ut illam Angeli proprio actu mereri possent, gratissimè & absque ullo S. Scripturæ & rationis fundamento dicitur. Non permanenter: primò, quia meritum & via non stat cum præmio & termino viæ; sed gloria, seu visio beatifica, juxta Concilia & PP. conferitur Angelis ex merito, & per modum præmii: ergo. Secundò, quia Angeli potuerunt deviare & excidere à termino vitæ æternæ, ac de facto multi peccando exciderunt: at non potuissent excidere, si gloriam habuissent permanenter collatam, partim ex conditione gloriæ, quæ ab intrinseco petit esse inamissibilis, & peccabilitatem excludit, partim ex conditione naturæ Angelicæ, cujus arbitrium post perfectam electionem est ab intrinseco inflexibile.

§. II.

Solvuntur objectiones.

Obijcies varias Auctoritates: inprimis ex S. Scriptura illud Ezech. 28. *In deliciis paradisi DEI fuisti*: sed paradisi DEI videtur esse vita & beatitudo æterna.

Secundò. D. August. 11. de civit. c. 9. dicit bonos Angelos nunquam fuisse peregrinos à DEO: ergo nunquam fuisse viatores. Si nunquam viatores: ergo semper comprehensores & beati. Tertio idem S. Pater I. cit. c. 22. habet: quòd Angeli à principio fuerint participes lucis & claritatis æternæ.

Respondeo ad 1. per *delicias paradisi DEI* intelligi dona supernaturalia, quibus Angeli in cælo Empyreo, qui *paradisus DEI* dicitur, fuerunt exornati.

N n

Ad